

AVIZ nr. 14 din 04.04.2018

Având în vedere:

- prevederile art. 8 alin. (1) din Regulile generale privind piața centralizată de gaze naturale aprobate prin Ordinul președintelui ANRE nr. 50/2013, cu modificările ulterioare;
- prevederile art. 7 din Regulamentul privind cadrul organizat de tranzacționare pe piețele centralizate de gaze naturale administrate de Societatea Bursa Română de Mărfuri (Romanian Commodities Exchange) S.A. aprobat prin Ordinul președintelui ANRE nr. 51/2013, cu modificările și completările ulterioare,
- solicitările Societății Bursa Română de Mărfuri (Romanian Commodities Exchange) S.A. de avizare a „Procedurii de tranzacționare pe piețele centralizate de gaze naturale administrate de Societatea Bursa Română de Mărfuri S.A. în condițiile utilizării unei Case de clearing în calitate de contraparte centrală”, transmise prin adresele nr. 1.655/28.04.2017, înregistrată la ANRE sub nr. 31.065/28.04.2017, și 4.863/4.12.2017, înregistrată la ANRE cu nr. 82.182/4.12.2017 ;
- referatul de avizare întocmit de Direcția piață energie,

în temeiul prevederilor art. 5 alin. (1) lit. d) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 33/2007 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 160/2012,

președintele Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei emite prezentul:

AVIZ

Art. 1. (1) Se avizează „Procedura de tranzacționare pe piețele centralizate de gaze naturale administrate de Societatea Bursa Română de Mărfuri S.A. în condițiile utilizării unei Case de clearing în calitate de contraparte centrală”, elaborată de Societatea Bursa Română de Mărfuri (Romanian Commodities Exchange) S.A., prevăzută în anexa la prezentul aviz.

(2) Prezentul aviz se referă exclusiv la conformitatea cu prevederile legale în vigoare în domeniul energiei.

Art. 2. Prezentul aviz se comunică elaboratorului – Societatea Bursa Română de Mărfuri (Romanian Commodities Exchange) S.A.

Art. 3. Societatea Bursa Română de Mărfuri (Romanian Commodities Exchange) S.A. va publica pe site-ul propriu „Procedura de tranzacționare pe piețele centralizate de gaze naturale administrate de Societatea Bursa Română de Mărfuri S.A. în condițiile utilizării unei Case de clearing în calitate de contraparte centrală”, în termen de maxim 24 de ore de la primirea prezentului aviz.

Președintele Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei,

Dumitru CHIRIȚĂ

**PROCEDURA DE TRANZACȚIONARE PE PIEȚELE CENTRALIZATE DE GAZE NATURALE
ADMINISTRATE DE SOCIETATEA BURSA ROMÂNĂ DE MĂRFURI S.A.
ÎN CONDIȚIILE UTILIZĂRII UNEI CASE DE CLEARING
ÎN CALITATE DE CONTRAPARTE CENTRALĂ**

TITLUL I. DISPOZIȚII GENERALE

Art. 1

(1) Prezenta procedură cuprinde norme privind organizarea și funcționarea Rîngului contractelor bilaterale de gaze naturale în cadrul Pieței la disponibil administrată de Bursa Română de Mărfuri S.A., denumită în continuare BRM, prin Departamentul Gaze Naturale administrativ (D.G.N.) și Departamentul Tranzacții operațional (D.T.), în condițiile utilizării serviciilor unei Case de clearing, în calitate de contraparte centrală, pentru garantarea îndeplinirii obligațiilor financiare ale participanților la piață.

Art. 2

Termeni, definiții și abrevieri

(1) În înțelesul prezentei proceduri, termenii și abrevierile folosite au următoarea semnificație:

- a) **acord general privind predarea – preluarea gazelor naturale** - condiții generale de contractare asumate de către participanții la licitații, în baza căruia se încheie Contracte Individuale între părțile în tranzacție.
- b) **activ standard** – produs standardizat definit în cadrul sistemului de tranzacționare al BRM, având ca obiect vânzarea – cumpărarea de gaze naturale și care are la bază Acordul general privind predarea – preluarea gazelor naturale – Anexa 2 la prezenta procedură;
- c) **autoritate competentă** – Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei (ANRE);
- d) **broker** – persoana fizică aflată în relații de muncă cu operatorul economic sau cu o societate de brokeraj, având ca principale atribuții menținerea relației cu operatorul pieței centralizate, introducerea și întreținerea ordinelor în timpul ședințelor de tranzacționare și dreptul de a angaja răspunderea operatorului economic pe care-l reprezintă în relația cu operatorul pieței centralizate;
- e) **convenție de participare** – acord standard elaborat de operatorul pieței centralizate și avizat de autoritatea competentă, care prevede drepturile și obligațiile reciproce ale părților.
- f) **Casă de Clearing** – societate financiară pe care BRM a desemnat-o să desfășoare rolul de contraparte centrală pentru tranzacțiile efectuate pe platforma sa de tranzacționare;
- g) **confirmare de tranzacție** – notificare recepționată de către participant prin intermediul sistemului de tranzacționare, care confirmă o tranzacție efectuată de acesta;
- h) **contraparte centrală** – calitatea de vânzător / cumpărător a Casei de Clearing;
- i) **Contract Individual** – contract de vânzare – cumpărare gaze naturale încheiat de părțile în tranzacție în baza Acordului general privind predarea – preluarea gazelor naturale tranzacționate – Anexa 2 la prezenta procedură;
- j) **novație** - o convenție prin care părțile unui raport juridic obligațional sting o obligație existentă, înlocuind-o cu o noua obligație. Atunci când operatorul piețelor centralizate apelează la serviciile unei Case de Clearing, aceasta are rolul de a garanta buna desfășurare a procesului de decontare între clienți prin interpunerea între aceștia, precum și

- prin sistemul de garanții aplicat participanților la piața centralizată. Casa de Clearing devine astfel cumpărător pentru clientul care vinde și vânzător pentru clientul care cumpără;
- k) **participant** – operator economic din sectorul gazelor naturale care este membru afiliat al BRM, semnează Convenția de participare la piața de gaze naturale administrată de BRM, este membru al Casei de Clearing și are contract de transport în vigoare încheiat cu operatorul sistemului de transport;
 - l) **ofertă de vânzare / cumpărare** – ofertă introdusă de către un participant, asociată produsului standard, ce constă dintr-o pereche preț - cantitate; oferta reprezintă angajamentul ferm al participantului.
 - m) **preț de adjudecare** – prețul tranzacționat și înregistrat în sistemul de tranzacționare;
 - n) **raport de tranzacționare** – situație emisă de sistemul de tranzacționare pentru fiecare participant, precum și pentru Casa de Clearing, conținând date complete privind tranzacția, respectiv: volumele de gaze naturale, prețurile și perioadele de livrare;
 - o) **sesiune de tranzacționare** - interval de timp în care se derulează procedura de tranzacționare dublu competitivă și în care se pot introduce, modifica sau anula oferte și încheia tranzacții dacă sunt îndeplinite condițiile de corelare a ofertelor de vânzare cu cele de cumpărare;
 - p) **sistem de tranzacționare** – sistem informatic deținut și administrat de BRM, care este pus la dispoziția participanților în scopul lansării ordinelor și realizării tranzacțiilor;
 - q) **tranzacție** – operațiune încheiată în sistemul de tranzacționare, în urma corelării unei oferte de vânzare cu o ofertă de cumpărare;

(2) Ceilalți termeni utilizați și alte definiții folosite în prezenta procedură au semnificația prevăzută prin legislația în materie în vigoare.

Art. 3

În Ringul contractelor de gaze naturale se pot derula licitații pentru contracte spot și forward, cu prețuri și cantități ferme și nemodificabile, pentru livrarea fizică a gazelor naturale în Sistemul Național de Transport (SNT).

Art. 4

(1) Potrivit art. 3 lit. j din Legea nr. 357/2005 privind bursele de mărfuri, dacă între momentul tranzacționării și momentul începerii furnizării sau oricare zi a intervalului de livrare sunt mai mult de 10 zile lucrătoare și maximum 18 luni, contractul este considerat de tip forward.

(2) Dacă între momentul tranzacționării și prima zi a intervalului de livrare sunt mai puțin de 10 zile lucrătoare, atunci contractul este unul de tip spot.

Art. 5

Participanții pot introduce și întreține ordine de vânzare – cumpărare prin intermediul brokerilor, atât în nume propriu, cât și prin intermediul unui reprezentant împuternicit. BRM alocă un cod alfanumeric unic fiecărui participant.

Art. 6

(1) Pentru a putea accesa sistemul de tranzacționare, participantul va semna Convenția de participare în Ringul contractelor de gaze naturale, la care se vor anexa următoarele documente :

- a) certificat constatator emis de către Oficiul Registrului Comerțului, în original sau în copie, datat cu cel mult 90 de zile înainte de data depunerii;
- b) copia licenței emisa de către Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei, în cazul participanților care sunt furnizori de gaze naturale;
- c) împuternicirea acordată brokerului și, unde este cazul, cea a reprezentantului împuternicit să reprezinte participantul;
- d) dovada deschiderii unui cont cu Casa de Clearing.

(2) Participantul va înștiința în scris asupra modificării oricăror date care au stat la baza întocmirii Convenției de participare, în termen de maxim 5 (cinci) zile calendaristice de la momentul modificării propriu-zise.

Art. 7

Tranzacționarea în cadrul Ringului contractelor de gaze naturale în sistemul utilizării unei Case de Clearing se realizează prin procedura de tranzacționare dublu competitivă, pentru active standard definite de BRM.

TITLUL II. PROCESUL DE TRANZACȚIONARE

Art. 8

(1) Procedura de tranzacționare utilizată este de tip dublu competitiv și presupune tranzacționarea activelor standard definite de BRM.

(2) Lista activelor standard corespunzătoare perioadelor de livrare, precum și specificațiile acestora sunt prevăzute în Anexa 1 la prezenta procedură.

Art. 9

Perioadele de livrare care sunt utilizate la definirea unui activ standard sunt:

- **ziua**, reprezintă ziua de livrare;
- **săptămâna**, situație în care prima zi de livrare va fi ziua de luni, iar ultima zi de livrare va fi ziua de luni a săptămânii următoare;
- **luna**, situație în care prima zi de livrare va fi ziua de întâi a lunii de livrare și se va termina la începutul primei zile gaziere a lunii următoare;
- **trimestrul**, situație în care prima zi de livrare va fi 1 ianuarie, 1 aprilie, 1 iulie sau 1 octombrie și se va termina la începutul primei zile gaziere a trimestrului următor;
- **semestrul**, situație în care prima zi de livrare va fi 1 ianuarie, respectiv 1 iulie și se va termina la începutul primei zile gaziere a semestrului următor;
- **anul calendaristic**, situație în care prima zi de livrare va fi 1 ianuarie și se va termina la începutul primei zile gaziere a lunii ianuarie a anului următor.

Art. 10

(1) Lansarea la tranzacționare a activelor standard se face de către BRM, după cum urmează:

- Lansarea unui activ pentru o anumită zi se face cu minimum 4 zile înainte de ziua în care începe livrarea;
- Lansarea unui activ pentru perioadă de livrare mai mare sau egală cu o lună se face cu minimum o lună înainte de prima zi a intervalului de livrare.

(2) Participanții la piață au posibilitatea să introducă/modifice/anuleze continuu ordine de vânzare și/ sau de cumpărare, în fiecare zi de tranzacționare, conform calendarului publicat pe site-ul platformei de tranzacționare a BRM;

(3) Sistemul de tranzacționare corelează în mod automat ordinele de vânzare cu cele de cumpărare și le transmite în timp real către Casa de Clearing, iar la sfârșitul perioadei de tranzacționare se realizează o transmisie în pachet (batch).

ART 11.

(1) Înaintea expirării unui activ standard trimestrial de tranzacționare, acesta poate fi împărțit în trei active standard lunare separate. Prima lună a trimestrului va trece la livrarea propriu-zisă, în timp ce celelalte două luni pot rămâne în continuare tranzacționabile (poziții deschise) sau pot fi închise tranzacționării.

(2) Același principiu se aplică și în cazul activelor standard anuale, care pot fi împărțite în patru active standard trimestriale, înainte de data expirării perioadei de livrare. La rândul său, primul trimestru poate

fi împărțit în trei luni, dintre care prima lună va trece la livrare, în timp ce celelalte două luni pot rămâne în continuare tranzacționabile sau pot fi închise tranzacționării, la fel ca și celelalte trei trimestre rămase.

Art. 12

Sesiunile de tranzacționare dublu competitive pentru activele standard ale căror perioade sunt definite la art. 9 se desfășoară în sistem electronic, conform următoarei proceduri:

(1) Începând cu ora de deschidere a ședinței de tranzacționare, brokerii introduc ordine în sistem, corespunzătoare activului standard selectat.

(a) Ordinul va conține :

- Sensul ofertei (vânzare / cumpărare);
- Volumul de gaze naturale minim – un contract de 1 MWh/h; volumul total tranzacționabil minim este definit automat pentru fiecare activ în parte;
- Atributul (Total/Parțial);
- Prețul – în Lei/MWh, număr pozitiv, cu maximum 2 (două) zecimale;
- Termenul de valabilitate al ordinului (opțional); dacă nu se completează, sistemul va genera automat data de final a sesiunii activului din ziua respectivă.

(b) Ordinele introduse pot fi întreținute de brokeri, astfel după cum urmează:

- i. modificarea prețului;
- ii. modificarea cantității;
- iii. modificarea atributului „Total/Parțial”;
- iv. modificarea termenului de valabilitate a ordinului.

(2) Dacă se înregistrează același preț pentru un ordin de vânzare și un ordin de cumpărare, iar specificația ordinului cu cantitatea mai mare este „Parțial”, se încheie tranzacție pentru cea mai mică dintre cantitățile celor două ordine la prețul respectiv, rămânând la tranzacționare doar cantitatea excedentară din ordinul cu cantitatea mai mare. Dacă cele două ordine au aceeași cantitate, atunci, indiferent de specificațiile „Total/Parțial” ale celor două ordine, acestea se tranzacționează integral.

(3) Dacă în această etapă se înregistrează două ordine, unul de vânzare și unul de cumpărare, iar prețul ordinului de vânzare este mai mic decât cel al ordinului de cumpărare și specificația ordinului cu cantitatea mai mare este „Parțial”, se încheie tranzacție, pentru cea mai mică dintre cantitățile celor două ordine, la prețul ordinului care a fost introdus / actualizat primul, rămânând la tranzacționare doar cantitatea excedentară din ordinul cu cantitatea mai mare. Dacă cele două ordine au aceeași cantitate, atunci, indiferent de specificațiile „Total / Parțial” ale celor două ordine, acestea se tranzacționează integral la prețul menționat mai sus.

(4) Dacă în situația modificării prețului unui ordin, condiția de egalitate de preț menționată la pct.(2) este îndeplinită pentru două sau mai multe ordine de sens contrar, atunci secvența specificată la pct.(2) se execută pentru fiecare dintre acestea în ordinea introducerii / actualizării, începând cu cel mai vechi.

(5) Dacă în situația modificării prețului unui ordin, condiția prevăzută la pct.(3) este îndeplinită pentru două sau mai multe ordine de sens contrar, atunci secvența specificată la pct. (3) se execută de la ordinul cu prețul cel mai bun către ordinul cu prețul cel mai slab. Dacă printre ordinele de sens contrar care îndeplinesc condiția prevăzută la pct.(3) există două sau mai multe ordine având același preț, tranzacționarea acestora se va face în ordinea menționată la pct.(4).

Art. 13

(1) În cadrul procesului automat de corelare a ofertelor și de stabilire a tranzacțiilor, ofertele pot fi corelate total sau parțial.

(2) Pe măsura ce Casa de Clearing primește ofertele corelate, confirmă validitatea lor, în funcție de garanțiile deținute asupra membrilor Casei de Clearing implicați în tranzacții.

(3) Din momentul confirmării unei tranzacții, Casa de Clearing devine, în calitate sa de contraparte centrală, cumpărător pentru vânzător, respectiv vânzător pentru cumpărător.

TITLUL III. PROCESUL DE CLEARING

Art. 14

(1) Clearingul reprezintă un proces de management și de calcul al pozițiilor financiare, funcție de care se stabilește cuantumul garanțiilor care să asigure riscul neplății.

(2) Pozițiile fiecărui membru al Casei de Clearing se stabilesc zilnic, pe baza activității sale, a tranzacțiilor încheiate și a pozițiilor deschise, rezultate pe fiecare produs în parte.

(3) Managementul poziției se face luând în considerație atât vânzările, cât și cumpărările înregistrate. Rațiunea acestei proceduri este dată de faptul că, deși tranzacțiile unuia și aceluiași produs, la prețuri diferite, sunt incluse în aceeași poziție deschisă netă, prețurile lor de tranzacționare vor fi calculate și stabilite separat.

Până la expirarea sau închiderea unei poziții, acestea vor fi înregistrate ca „deschise”. Data de expirare este ultima zi în care un produs poate fi tranzacționat. O poziție „deschisă” poate fi închisă înainte de data de expirare prin plasarea unui ordin de sens opus, cu aceeași cantitate și pentru același produs. Dacă poziția rămâne deschisă la momentul expirării, ea se transformă în livrare fizică, iar membrul Casei de Clearing va beneficia, în mod corespunzător, de o poziție de livrare.

(4) Pentru fiecare zi de tranzacționare, Casa de Clearing calculează pozițiile și transmite prin e-mail rapoartele de clearing, care dau posibilitatea membrilor săi să-și urmărească activitatea în detaliu. Suplimentar, sunt trimise și rapoartele privind necesarul de garanții și pozițiile de livrare.

(5) În procesul de validare a ofertelor, sistemul ia în considerare verificarea garanțiilor obligatorii depuse de participant, calculate conform acordului încheiat de participant cu Casa de clearing.

(6) Participanții ale căror oferte au fost invalidate datorită neconcordanței dintre cuantumul garanției și valoarea tranzacției sunt notificați prin mesaje ale sistemului de tranzacționare, aceștia putând să introducă o ofertă de cumpărare modificată, astfel încât valoarea ofertei să nu depășească garanția de validare disponibilă.

(7) După încheierea unei sesiuni de tranzacționare, participanții au acces, prin intermediul sistemului de tranzacționare al BRM, la confirmările tranzacțiilor proprii.

(8) La sfârșitul fiecărei ședințe de tranzacționare, sistemul de tranzacționare generează raportul de tranzacționare, în care sunt menționate următoarele elemente:

- a) activele;
- b) ordinele inițiale introduse pentru fiecare activ în parte;
- c) modificările ordinelor în cadrul ședinței de tranzacționare;
- d) tranzacțiile încheiate, cu menționarea volumelor, prețurilor și a perioadei de livrare.

(9) Raportul de tranzacționare se transmite brokerilor participanți la ședința de tranzacționare, în format electronic.

(10) Tranzacțiile efectuate determină obligațiile ferme ale participantului de a livra gazele naturale, respectiv de a achiziționa gazele naturale în conformitate cu specificațiile tranzacțiilor confirmate.

(11) Rezultatele ședinței de tranzacționare se publică pe site-ul specializat al BRM.

(12) Sistemul de tranzacționare înregistrează și arhivează toate ofertele introduse, inclusiv ciclul de viață al acestora, tranzacțiile realizate, precum și rapoartele generate, pentru o perioadă de maximum 5 ani, interval în care pot fi accesate de participanții la care se referă.

TITLUL IV. GARANTAREA OBLIGAȚIILOR

Art. 15

(1) Pentru a putea beneficia de serviciile tranzacționării prin contraparte centrală, participanții trebuie să devină membrii ai Casei de Clearing, ceea ce presupune îndeplinirea cumulativă a următoarelor condiții:

- să dețină un capital stabilit de Casa de clearing;
- să dețină o licență valabilă emisă ANRE pentru a comercializa gaze naturale ;
- să completeze un formular- tip al Casei de Clearing - „Chestionar de cunoaștere a clientului”;
- să furnizeze garanțiile solicitate de Casa de clearing.

(2) Garanțiile sunt calculate potrivit algoritmilor stabiliți de Casa de Clearing și au rolul de a susține fiecare tranzacție a unui membru al acesteia.

(3) Sistemul de garanții, practicat de Casa de Clearing în conformitate cu regulile EMIR, este alcătuit din următoarele componente:

- Garanția financiară de bază – se constituie la o singură dată, la intrarea în piață;
- Garanția inițială – această garanție este menită să acopere riscul prezentat de variația prețurilor pozițiilor forward deschise și a pozițiilor aflate în livrare. La începerea livrării produsului, atât cumpărătorul cât și vânzătorul au obligația să constituie Garanția inițială în conformitate cu cantitatea rămasă de livrat. Garanția inițială depinde de fiecare produs. Quantumul Garanției inițiale este calculat în funcție de nivelul portofoliului de poziții brute deschise cu ajutorul unui software specializat, conform regulilor EMIR. Aceasta poate fi ajustată de Casa de Clearing în cazul apariției unor modificări extreme în piață, cu obligația anunțării acestei modificări cu o zi înaintea introducerii ei.
- Garanția de livrare – este calculată pentru produsele aflate în ciclul de livrare fizică și este destinată gestionării prețului de vânzare neperformant pe parcursul perioadei de livrare.
- Contribuția pentru fondul de neîndeplinire – este calculată cel puțin lunar, pe baza unor teste de stres și se bazează pe cerințele Garanției inițiale.
- Alte garanții financiare, care pot fi solicitate de Casa de Clearing în următoarele cazuri :
 1. capital insuficient;
 2. omisiunea de a furniza raportul de audit anual sau alte date solicitate;
 3. omisiunea de a prezenta Chestionarul de cunoaștere a clientului;
 4. încălcarea limitelor aplicabile;
 5. greșeli repetate;
 6. creșterea observabilă a gradului de risc al membrului, determinată pe baza informațiilor de piață, rapoartelor ș.a.a.;
 7. mărimea insuficientă a fondului de garanții.

Art. 16

(1) Procesul de clearing presupune următoarele operațiuni principale :

a) Decontarea financiară

Casa de Clearing, în calitatea sa de contraparte centrală, își asumă garantarea îndeplinirii obligațiilor financiare ale membrilor săi. În acest scop, lucrează cu banca desemnată pentru decontarea tranzacțiilor financiare. Decontarea tranzacțiilor se face în moneda României.

În vederea derulării operațiunilor de clearing, fiecare participant – membru al Casei de Clearing va deschide la banca de decontare un Cont principal, prin care se vor efectua toate plățile și încasările. Acest cont este structurat în trei conturi analitice, după cum urmează:

- un cont colectiv, „omnibus account” prin care se face plata de la cumpărător la vânzător; contul cumpărătorului va fi debitat în acest cont, iar contul vânzătorului va fi creditat din acest cont, astfel încât la sfârșitul tranzacției soldul acestui cont va fi egal cu zero;
- un cont dedicat colectării garanțiilor, la care Casa de Clearing va avea acces cu scopul de a gestiona posibilele neîndepliniri contractuale. Volumul calculat al garanțiilor necesare va fi debitat din contul de clearing al membrului în acest cont de colectare a garanțiilor;
- un cont separat, deschis pentru gestionarea Contribuției pentru fondul de neîndeplinire a obligațiilor contractuale. Cuantumul contribuției membrului Casei de Clearing la fondul de neîndeplinire va fi debitat din contul membrului în acest cont.

Decontarea financiară a tranzacțiilor se efectuează după ce poziția devine livrabilă și livrarea fizică este deja în desfășurare, în conformitate cu un calendar precis stabilit de Casa de clearing. Corespunzător, se realizează și decontarea garanțiilor percepute pentru fiecare tranzacție ca și plata comisioanelor datorate Casei de Clearing și BRM.

b) Decontarea fizică

Livrarea fizică a gazelor naturale este realizată de către Operatorul de Transport și de Sistem, conform notificărilor primite de la Casa de clearing.

(2) Managementul riscului.

Tranzacționarea gazelor naturale care are asociate servicii de clearing comportă două categorii de riscuri :

(a) Riscul financiar - are loc atunci când un membru nu își îndeplinește obligația de depunere, la termenul stabilit, a garanției sau încalcă regulile de decontare. Casa de Clearing va suspenda dreptul de clearing și începe să mobilizeze garanțiile disponibile, în ordinea prestabilită, conform regulilor sale. Drepturile pot fi restabilite numai după ce membrul afiliat își îndeplinește în totalitate obligațiile.

(b) Riscul de nelivrare fizică, totală și /sau parțială are loc atunci când vânzătorul – membru al Casei de Clearing - nu reușește să livreze cantitatea de gaze naturale tranzacționată, în condițiile stabilite. În acest caz, Casa de Clearing nu se face garantă pentru nelivrarea fizică, dar reține suma inițială depusă de vânzător pentru a putea gestiona așa numitul „risc de înlocuire” a gazelor naturale nelivate.

- Cumpărătorul va fi în drept să inițieze un nou proces de achiziție bursieră a volumelor nelivate, iar Casa de Clearing va suporta eventualele diferențe de preț, în conformitate cu regulile sale specifice și cu prevederile acordului semnat cu părțile implicate în tranzacție, inclusiv în situația în care achiziția se face conform prevederilor Codului rețelei SNT. În orice caz, valoarea compensației financiare va reprezenta diferența dintre prețul inițial al tranzacției în cauză și prețul de înlocuire la care se achiziționează volumele nelivate, iar limita maximă a compensației financiare este determinată de nivelul garanției inițiale depuse de vânzător la încheierea tranzacției inițiale (marja inițială).
- În cazul în care, după realizarea tranzacției, cumpărătorul nu își onorează obligația de preluare (total sau parțial) a volumului de gaze naturale care a făcut obiectul tranzacției, vânzătorul va fi în drept să inițieze un nou proces de vânzare, iar Casa de Clearing va suporta eventualele diferențe de preț, în conformitate cu regulile sale specifice și cu prevederile acordului semnat cu părțile în tranzacție, inclusiv în cazul în care vânzarea se face în condițiile prevăzute de Codul

rețelei SNT. În orice caz, valoarea compensației financiare va reprezenta diferența dintre prețul inițial al tranzacției în cauză și prețul de înlocuire la care se valorifică volumele nepreluare, iar limita maximă a compensației financiare este determinată de nivelul garanției inițiale depuse de cumpărător la încheierea tranzacției inițiale (marja inițială).

TITLUL V. REGIMUL DEPUNERII, ADMINISTRĂRII ȘI SOLUȚIONĂRII CONTESTAȚIILOR

Art. 17

Depunerea, administrarea și soluționarea contestațiilor se face după următoarea procedură :

- (1) Partea interesată poate depune contestație în scris la BRM în termen de 1 (o) zi de la data ședinței de tranzacționare; termenul stipulat este considerat termen de decădere;
- (2) BRM înregistrează și transmite către partea vizată contestația depusă;
- (3) BRM solicită părții vizate punct de vedere cu privire la soluționarea contestației depuse;
- (4) Partea vizată are obligația de a trimite în maximum 1 (o) zi de la solicitare, către BRM, răspunsul cu privire la contestația depusă;
- (5) BRM formulează, alături de partea vizată, și transmite celor interesați răspunsul la contestație în termen de maximum 5 (cinci) zile de la data înregistrării sale.

TITLUL VI. PREDAREA – PRELUAREA GAZELOR NATURALE

Art. 19

Predarea, respectiv preluarea volumelor de gaze naturale tranzacționate se face în baza și cu asumarea de către participanți a Acordului General privind predarea – preluarea gazelor naturale – Anexa 2 la prezenta procedură. În baza Acordului General, părțile pot încheia Contracte Individuale, cu condiția ca toate Contractele Individuale să ia forma de înțelegere unică între Părți.

TITLUL VII. ÎNCHEIEREA ȘI CONFIRMAREA CONTRACTELOR INDIVIDUALE

Art. 20

- (1) **Încheierea Contractelor Individuale.** Contractele Individuale pot fi încheiate sub orice formă de comunicare (oral sau în formă scrisă) și vor avea caracter obligatoriu și executoriu din momentul în care termenii unui astfel de Contract Individual sunt agreeți de Părți.
- (2) **Confirmări.** În cazul în care un Contract Individual nu este încheiat în forma scrisă, Părțile vor avea posibilitatea de a confirma, în scris, acordul lor în ceea ce privește termenii agreeți ai Contractului Individual. Confirmarea va conține, cel puțin, informațiile stipulate în Anexa 2A la prezenta procedură.

TITLUL VIII. TARIFE ȘI COMISIOANE

Art. 21

Tarifele și comisioanele percepute pentru accesul la tranzacționare, inclusiv pentru operațiunile de clearing vor fi publicate pe site-ul BRM și actualizate ori de câte ori este cazul.

TITLUL IX. ALTE PRECIZĂRI

Art. 22

(1) Procedura devine aplicabilă la data comunicării avizului de către autoritatea de reglementare și va fi publicată pe site-ul oficial al Bursei Române de Mărfuri.

(2) Orice modificări și / sau completări aduse prezentei proceduri sunt valabile în condițiile prevăzute în *Regulile generale privind piața centralizată de gaze naturale*, aprobate prin Ordinul președintelui ANRE nr. 50/2013, cu modificările și completările ulterioare.

(3) Anexa 1, Anexa 2 și Anexa 2A fac parte integrantă din prezenta procedură.

ANEXA 1

A. ACTIVE STANDARD TRANZACȚIONABILE

DENUMIRE PRODUS / COD	DENUMIRE ACTIV
1. GN ZIUA /BRM_GAS_D	BRMZ_zz.ll-aaaa
2. GN SĂPTĂMĂNA /BRM_GAS_PHFWA	BRMW_ss-aaaa (ss de la 01 la 53)
3. GN LUNA / BRM_GAS_PHFM	BRMM_luna-aaaa (numele lunii respective)
4. GN TRIMESTRUL / BRM_GAS_PHFQ	BRMQ_Qn-aaaa (nr. de la 1 la 4)
7. GN SEMESTRUL I /BRM_GAS_PHFGS)	BRMGS_S1-aaaa
8. GN SEMESTRUL II / BRM_GAS_PHFGS)	BRMGS_S2-aaaa
11. GN AN CALENDARISTIC / BRM_GAS_PPHY)	BRMY_aaaa

B. SPECIFICAȚIILE ACTIVELOR STANDARD TRANZACȚIONABILE

TIP PRODUS	GAZE NATURALE CU LIVRARE FIZICĂ ÎN SNT
PUNCT DE LIVRARE	PUNCT VIRTUAL DE TRANZACȚIONARE (PVT)
TIP CONTRACT	SPOT / FORWARD
CARACTERISTICI DE LIVRARE	VOLUM FIX, LIVRARE LINIARĂ (ORARĂ / ZILNICĂ), PE TOATĂ PERIOADA
PREȚ UNITAR	LEI/MWh, două zecimale
VOLUM MINIM / ORDIN	Un contract de 1 MWh/h. (Volumul minim total/ordin se determină pentru fiecare activ în parte).

ANEXA 2

ACORD GENERAL PRIVIND PREDAREA - PRELUAREA GAZELOR NATURALE

I. Predarea / preluarea și măsurarea gazelor naturale

Art. 1

(1) Predarea / preluarea cantității de gaze naturale contractate se fac conform Codului Rețelei Sistemului Național de Transport al Gazelor Naturale.

(2) Cantitatea zilnică de gaze naturale care face obiectul predării - preluării se determină prin împărțirea cantității contractate la numărul de zile din intervalul de livrare.

(3) Cantitatea lunară de gaze naturale rezultă din împărțirea cantității totale contractate la numărul de luni ale perioadei de livrare, dacă părțile nu convin altfel.

Art. 2

Măsurarea și determinarea cantității de gaze naturale furnizate se fac cu respectarea prevederilor Regulamentului de măsurare a cantităților de gaze naturale tranzacționate în România, aprobat prin Ordinul președintelui ANRE nr. 62/2008, cu modificările ulterioare și, după caz, a Condițiilor Tehnice prevăzute în Anexa nr. 9 la Codul Rețelei Sistemului Național de Transport al Gazelor Naturale (SNT), aprobat prin Ordinul președintelui ANRE nr. 16/2013, cu modificările și completările ulterioare, denumit în continuare Codul rețelei.

II. Nominalizare / Renominalizare / Alocare

Art. 3

Nominalizarea / renominalizarea și alocarea cantității contractate se fac în conformitate cu prevederile Codului rețelei în vigoare.

III. Drepturi și obligații reciproce

Art. 4

Vanzătorul are următoarele drepturi și obligații:

- a) să încaseze contravaloarea gazelor naturale furnizate în condițiile prevăzute în prezentul contract;
- b) să dețină și să mențină în vigoare, pe toată durata contractului, licența de furnizare a gazelor naturale și să respecte Condițiile de valabilitate asociate acesteia;
- c) să asigure livrarea la nivel zilnic și lunar către Cumpărător a cantității de gaze naturale contractate în termenii prezentului contract;
- d) să asigure parametrii specifici ai gazelor naturale furnizate, în conformitate cu prevederile legale în vigoare;
- e) să respecte obligațiile ce îi revin conform procedurii de nominalizare / renominalizare / alocare prevăzută de Codul Rețelei în vigoare.

Art. 5

Cumpărătorul are următoarele drepturi și obligații:

- a) să plătească integral și la termen cantitatea de gaze naturale care a făcut obiectul tranzacției;
- b) să achite integral contravaloarea cantității de gaze naturale tranzacționate.

IV. Condiții de reziliere, denunțare și încetare a obligațiilor.

Rezilierea Contractului

Art. 6

(1) Oricare dintre Părți este îndreptățită să procedeze la rezilierea Contractului în situația neexecutării culpabile, în tot sau în parte, de către cealaltă Parte a obligațiilor contractuale asumate.

(2) Rezilierea de către oricare Parte, ca urmare a simplei neexecutări de către cealaltă Parte a obligațiilor contractuale se face fără intervenția instanței, fără punere în întârziere și fără altă formalitate prealabilă.

Art.7

Contractul poate fi reziliat și din inițiativa uneia din părți în cazul în care cealaltă parte refuză să încheie un act adițional la contract, în condițiile modificării reglementărilor și/ sau circumstanțelor care au stat la baza încheierii acestuia, într-un termen de 30 de zile calendaristice de la data apariției acestor modificări. Încetarea contractului nu are loc decât în situația în care Vânzătorul și Cumpărătorul nu ajung la o înțelegere în termenul de 30 de zile calendaristice menționat mai sus.

Denunțarea Contractului

Art. 8

Oricare dintre părți are dreptul să denunțe unilateral Contractul, cu un preaviz de 10 de zile calendaristice, cu obligația de plată a cantității de gaze naturale nepredată/nepreluată, sub rezerva îndeplinirii, de către partea care intenționează să denunțe unilateral contractul, a obligațiilor contractuale ale acesteia, născute în mod valabil anterior intervenirii denunțării unilaterale.

Încetarea Contractului

Art. 9

(1) Contractul încetează să-și producă efectele în următoarele cazuri:

- a) expirarea Perioadei de valabilitate stabilită conform prevederilor art. 3;
- b) prin acordul comun al Părților;
- c) prin reziliere;
- d) prin denunțare unilaterală;
- e) în caz de forță majoră.

(2) Încetarea Contractului nu are niciun efect asupra obligațiilor contractuale născute valabil în interiorul duratei sale de valabilitate, indiferent de momentul exigibilității acestora.

V. Modificarea Circumstanțelor

Art. 10

(1) „Modificare de circumstanțe” semnifică aplicarea actelor normative și reglementărilor, precum și a modificărilor și/sau abrogărilor ce ar putea să apară în actele normative și reglementările incidente, existente după data efectivă de intrare în vigoare a Contractului.

(2) În cazul în care modificarea de circumstanțe privește reglementarea/ modificarea unor prețuri și/sau tarife care au fost asumate la plată, potrivit Contractului, de către Cumpărător, Contractul va fi modificat de drept, de la data avută în vedere prin actul normativ pentru reglementarea/ modificarea prețurilor și/sau tarifelor în cauză.

(3) Modificarea circumstanțelor, altele decât cele prevăzute la alin. 2 se va reflecta prin acte adiționale încheiate între părți.

VI. Forța majoră

Art.11

(1) Forța majoră reprezintă acel eveniment viitor, absolut imprevizibil și insurmontabil, care exonerează de răspundere oricare Parte aflată în culpă.

(2) Partea care invocă un caz de forță majoră este obligată să transmită în termen de maxim 48 de ore de la declanșarea evenimentului celeilalte Părți o notificare scrisă și să remită documentele justificative în termen de 5 zile calendaristice de la apariția acesteia. De asemenea, se obligă să ia toate măsurile posibile în vederea limitării consecințelor cazului de forță majoră. Cazurile de forță majoră vor fi certificate de Camera de Comerț și Industrie a României.

(3) În cazul în care forța majoră nu încetează în termen de 30 de zile calendaristice, Părțile au dreptul să solicite încetarea deplin drept a contractului, fără ca vreuna din ele să aibă dreptul de a pretinde dezdăunări.

VII. Cesiunea Contractului

Art. 12

(1) Niciuna dintre părți nu va putea cesiona unui terț, în orice mod, în tot sau în parte, drepturile și/sau obligațiile sale decurgând din Contract decât cu acordul prealabil scris al celeilalte părți.

(2) Refuzul cesiunii, în orice mod, în tot sau în parte, trebuie să fie motivat.

(3) Notificarea intenției de cesionare se înaintează celeilalte părți cu minimum 5 zile lucrătoare înainte de data de cesionare planificate.

(4) Partea notificată are obligația de a răspunde motivat în termen de maximum 5 zile lucrătoare de la data înregistrării notificării.

VIII. Clauza de confidențialitate

Art. 13

(1) Părțile convin ca, pe perioada valabilității contractului, să păstreze confidențialitatea tuturor datelor, a documentelor și a informațiilor obținute în baza acestuia și să nu le dezvăluie unei terțe părți, în totalitate sau parțial, decât cu acordul prealabil scris al celeilalte părți.

(2) Sunt exceptate de la prevederile alin. (1) următoarele date, documente și informații:

- a) cele pentru a căror dezvăluire s-a primit acordul scris și prealabil al celeilalte părți contractante;
- b) cele care la data dezvăluirii lor sunt de circulație publică;
- c) cele solicitate de organele abilitate ale statului, în baza unei obligații legale de informare;
- d) cele care pot fi dezvăluite, conform legislației în vigoare
- e) cele dezvăluite către afiliați în scopul punerii în aplicare a prevederilor Contractului, sub condiția ca afiliații să fie informați despre existența obligației de confidențialitate.

(3) În cazul în care una dintre Părți încalcă obligația de confidențialitate cu privire la Contract prin dezvăluirea către terți neautorizați a unor informații fără caracter public, aceasta va fi obligată la plata de daune către Partea prejudiciată.

IX. Legislația aplicabilă; soluționarea litigiilor

Art.14

(1) Contractul, precum și toate obligațiile părților care rezultă din derularea acestuia se supun în totalitate și se interpretează conform legislației române în vigoare.

(2) Părțile convin ca toate neînțelegerile privind validitatea Contractului sau rezultate din interpretarea, executarea sau încetarea acestuia să fie rezolvate pe cale amiabilă.

(3) În caz contrar, orice litigiu decurgând din sau în legătură cu Contractul va fi soluționat de către instanțele de drept comun.

X. Notificări

Art. 15

Părțile convin ca, pe parcursul derulării Contractului, să își notifice reciproc orice modificare a circumstanțelor avute în vedere la data semnării sale.

Orice notificare, document sau factură ce va fi transmisă de către o Parte celeilalte Părți în baza Contractului va fi făcută în scris și trimisă prin fax la adresele comunicate de părți.

Art. 16

Orice fax va fi considerat ca primit în momentul confirmării de către aparatul fax al destinatarului, cu condiția ca această confirmare să nu aibă loc după ora 17:00 a oricărei Zile Lucrătoare, caz în care va fi considerat a fi fost primit la ora 9:00 a Zilei Lucrătoare următoare.

Art.17

Orice document transmis prin fax de către o Parte celeilalte Părți, în baza Contractului, va fi trimisă și prin poștă cu confirmare de primire, la adresele indicate de părți și va fi considerată ca primită la data semnării confirmării de primire de către destinatar.

Art. 18

Părțile își vor notifica reciproc orice modificare intervenită în legătură cu datele lor de identificare (denumire, sediu social, cont bancar, număr de înmatriculare, telefon, fax, etc.), notificarea producând efecte începând cu data primirii ei de către cealaltă parte.

XI. Alte clauze

Art. 20

Părțile se obligă, una față de cealaltă, să dețină pe toata durata Contractului aprobările necesare fiecăreia pentru îndeplinirea obligațiilor stipulate în acesta, respectând, în același timp, toate prevederile legale.

Art. 21

Nicio Parte nu va fi răspunzătoare față de cealaltă Parte pentru daune indirecte ce ar decurge din Contract, inclusiv pierderi de profit sau de venituri.

Art. 22

Faptul că una dintre Părți nu se prevealează, la un moment dat, de vreuna dintre prevederile Contractului, nu poate fi interpretat ca fiind o renunțare la dreptul de a se prevala de aceasta ulterior, nu echivalează cu modificarea Contractului și nici nu dă naștere vreunui drept oarecare în favoarea celeilalte Părți sau a unui terț.

Art. 23

Părțile declară că dispun de toată experiența și cunoștințele necesare încheierii Contractului, că acesta este încheiat în deplină cunoștință de cauză cu privire la efectele sale, cunoscând și înțelegând pe deplin toate aspectele legale, tehnice și comerciale legate de încheierea, executarea și încetarea sa.

ANEXA 2 A

CONFIRMAREA CONTRACTULUI INDIVIDUAL

Încheiată între:

VÂNZATOR : _____

CUMPĂRĂTOR : _____

la data de [/ /], orele [:]

Punct de Livrare :

Sistem de transport relevant :

Operator de transport relevant :

Cantitatea contractată : [] MWh

Toleranță admisă ?

DA \pm []%

NU

Perioada de Livrare :

de la ora [] în data de [/ /]

până la ora [] în data de [/ /]

Se vor exclude perioadele de Mentenanță planificată ?

DA []

NU []

Preț Contractual : [] lei/MWh

ALTE ARANJAMENTE

[]

Prezenta Confirmare are rolul de a confirma Contractul Individual încheiat conform Acordului General privind predarea/preluarea gazelor naturale între Părți și face parte din Acordul General.

VÂNZĂTOR

Data: ..

Semnătura:

CUMPĂRĂTOR

Data: _____

Semnătura: _____